UUTISET

Suojautumistarvetta UV-säteilyltä on koko maassa ehkä pohjoisinta Lappia lukuun ottamatta. **METEOROLOGI HENRI NYMAN, ILMANTIETEEN LAITOS**

POLITIIKASTA LYHYESTI

Katainen: Uudet ministerit puoluekokouksen jälkeen

Kokoomus valitsee uudet ministerit europarlamenttiin mahdollisesti nousseiden tilalle vasta kesäkuun puolivälissä olevan puoluekokouksen jälkeen. Väistyvän puheenjohtajan **Jyrki Kataisen** mukaan nimitykset kuuluvat uudelle puheenjohtajalle.

Jorma Malisesta Pron puheenjohtaja

Ammattiliitto Pron edustajiston puheenjohtaja **Jorma Malinen** valittiin lauantaina Pron uudeksi puheenjohtajaksi. Malisen kausi päättyy 2016. Hän työskentelee telakkayhtiö STX Finlandin suunnittelijana.

Malinen pitää tärkeänä, että ay-liike on aloitteellinen viemään eteenpäin työpaikoilla paikallista sopimista ja työrauhaa. ”Tämä on mahdollista, kun työpaikkojen erimielisyystilanteissa työnantajapuolen ja palkansaajien tulkintaoikeus tasapainotetaan oikeudenmukaiseksi.”

Pari ilmoitusta yli 100 000 euron vaalibudjetista

Vain pari europarlamenttiin pyrkijää on satsannut vaalirahoituksen kampanjaansa yli 100 000 euroa. Ennakkoilmoituksen oli tehnyt 144 ehdokasta eli ilmoitus puuttuu yli sadalta ehdokkaalta.

Keskustan **Hannu Takkula** kertoi kampanjansa kuluiksi 110 000 euroa ja vihreiden **Antero Vartia** hieman yli 106 000 euroa. Hieman alle jäivätkeskustan **Olli Rehn** 92 000 eurolla, **Paavo Väyrynen** 83 300 eurolla, kokoomuksen **Henna Virkkunen** 80 000 eurolla, keskustan **Mikael Pentikäinen** 75 000 eurolla ja SDP:n **Miapetra Kumpula** 72 000 eurolla.

Vihreät paisuttaisi kasvupakettia

Vihreät haluaa kasvattaa rajusti talouskasvun vauhdittamiseen tarkoitettua pakettia. Puheenjohtaja **Ville Niinistön** mukaan kasvupaketti voisi olla satoja miljoonia euroja suunniteltua suurempi. Hallitus on jo sopinut, että elvyttäviin toimiin laitetaan 600 miljoonaa euroa.

RKP:n puheenjohtaja **Carl Haglund** tyrmää ehdotuksen. Hänestä taloutta on jo elvytetty niin, että valtion velka on kaksinkertaistunut, eikä se ole silti tehnyt ihmeitä.

Kasvupakettia käsitellään näillä näkymin uuden pääministerin johdolla käytävissä minihallitusneuvotteluissa.

Puheloinen: Ilmatilaloukkauksia ei ole syytä liioitella

Puolustusvoimien komentaja **Ari Puheloinen** ei halua kommentoida Suomen ilmatilaloukkauksia ennen kuin asiasta on tehty tutkinta. Hän sanoi Ylen Ykkösaamussa, että tapahtumia ei ole syytä liioitella, vaikka hän ymmärtääkin kansalaisten huolen. Venäläiset koneet loukkasivat kahdesti Suomen ilmatilaa tiistaina.

Puheloisen mukaan mitään faktaa ei ole siitä, että loukkaukset olisivat olleet tahallisia. Ei kuitenkaan ole tavallista, että venäläinen kone tunkeutuu Suomeen 30 kilometrin pituisen matkan, hän sanoo.

JAANA KANKAANPÄÄ

Valtaosa suomalaisista kannattaa yleistä asevelvollisuutta myös jatkossa. Niinisalon varuskunta Kankaanpäässä kouluttaa vuosittain noin 1 700 varusmiestä.

Sotilasyhteistyö kelpaa usean kumppanin kanssa

Suurin osa suomalaisista pitää sotilaallista yhteistyötä parempana kuin täyttä liittoutumattomuutta. Sen jälkeen mielipiteet kuitenkin hajoavat siitä, kuka on paras kumppani.

Sotilaallinen liittoutumattomuus on paras vaihtoehto joka neljännen suomalaisen mielestä. Kolme neljäsosaa on valmis sotilaalliseen yhteistyöhön joko EU:n, Naton tai Ruotsin kanssa.

Mutkikkaampi juttu on, kuka olisi paras yhteistyökumppani. Maaseudun Tulevaisuuden teettämässä kyselyssä mielipiteet jakautuvat käytännössä tasan Nato-jäsenyyden, EU:n ja Ruotsin välillä. Käytännössä yksimielisesti kumppania haetaan mieluummin lännestä kuin idästä.

Joka kuudes turvaisi palkka-armeijaan

Perusratkaisu Suomen maanpuolustuksessa on yleinen asevelvollisuus. Yli 80 prosenttia mielipiteensä ilmaisseista haluaa, että niin on jatkossakin.

Vahvimmin yleisen asevelvollisuuden kannalla ovat ne, jotka äänestivät perussuomalaisia tai keskustaa viime kuntavaalissa.

Epäröintiä on eniten vihreiden ja vasemmistoliiton äänestäjissä. Vihreistä joka neljäs turvaisi palkka-armeijaan. Kaikista vastaajista niin tekisi joka kuudes. Palkka-armeijan suosio on sitä suurempi, mitä nuorempi vastaaja.

Yhteistyötä edes jonkun kanssa

Nato-jäsenyys olisi paras sotilaallisen yhteistyön muoto joka neljännen mielestä. Eniten Nato-jäsenyyden kannattajia on kokoomuksen ja RKP:n äänestäjissä. Heiltä Nato saa joka useamman kuin joka kolmannen maininnan, ja jopa toisen silloin kun saa nimetä useita vaihtoehtoja.

Myös perussuomalaisten keskuudessa Nato on suosituin vaihtoehto yhdessä liittoutumattomuuden kanssa. Muihin kuin Natoon ja omaan apuun perussuomalaiset eivät sotilaskriisissä juuri luota.

Nuivimman vastaanoton Nato saa vasemmistoliiton ja vihreiden äänestäjiltä.

EU-yhteistyötä kannattavat ennen muuta vihreiden äänestäjät. Myös demareille EU-yhteistyö olisi mieluisin. Sotilaallisena ratkaisuna siihen luottavat vähiten perussuomalaisten ja keskustan äänestäjät.

Yhteistyöhön Ruotsin kanssa turvaisivat useimmin kristillisdemokraattien ja keskustan äänestäjät. Keskustalaisille liittoutumattomuus olisi yhtä mieluinen vaihtoehto. Kristillisdemokraateille kelpaisi Nato yhtä hyvin kuin Ruotsi.

Liittoutumattomuudella yhä kannattajia

Liittoutumattomuuden kannalla ovat useimmin vasemmistoliiton, keskustan ja perussuomalaisten äänestäjät. Heiltä liittoutumattomuus saa joka kolmannen maininnan parhaaksi vaihtoehdoksi.

Vasemmistoliiton äänestäjille liittoutumattomuus on suosituin vaihtoehto ennen Ruotsi-yhteistyötä. Keskustalaisilla Ruotsi on lähes tasoissa liittoutumattomuuden kanssa. Perussuomalaisilla Nato-jäsenyys on yhtä suosittu kuin liittoutumattomuus.

Vähiten liittoutumattomuuteen luottavat RKP:n äänestäjät. Vähiten suosittu vaihtoehto se on myös kokoomuksen, kristillisdemokraattien ja SDP:n äänestäjille.

Yhteistyötä on jo monen kanssa

Käytännössä Suomi harjoittaa jo sotilaallista yhteistyötä pohjoismaiden, EU:n ja Naton kanssa. EU:lla on yhteinen turvallisuuspolitiikka, mutta se ei ole puolustusliitto. Pohjoismaiden kanssa on yhteistyötä, jonka tavoite on lisätä kunkin maan omaa erillistä puolustusvalmiutta, mutta sekään ei ole puolustusliitto. Naton kanssa Suomella on kumppanuussopimus, mutta Naton turvatakuut koskevat vain Naton varsinaisia jäsenmaita.

MT:n kyselyn toteutti Gallup Elintarviketieto. Kyselyyn vastasi hieman ennen toukokuun puoliväliä 1142 äänestysikäistä suomalaista.

Osa vastaajista nimesi useampia vaihtoehtoja parhaaksi sotilaallisen yhteistyön muodoksi. Oheisessa kuviossa on esitetty prosenttisosuudet kaikista maininnoista.

HEIKKI VUORELA

Paras tapa järjestää Suomen maanpuolustus

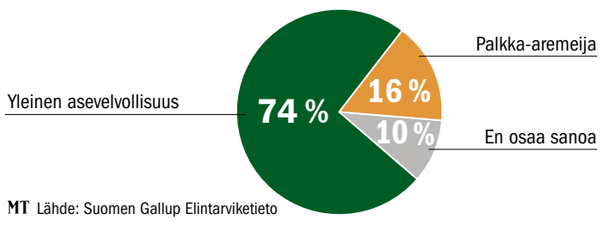

MT Lähde: Suomen Gallup Elintarviketieto

Paras tapa järjestää Suomen sotilaallinen yhteistyö

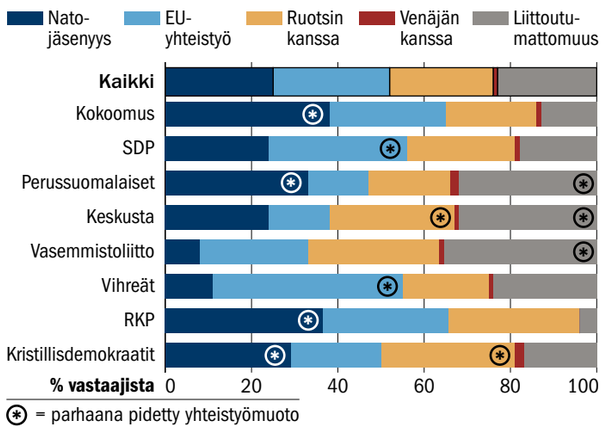

PÄIVÄN KYSYMYS

Vaalea iho on talven jäljiltä herkkää, joten suojautuminen on tärkeää.

Joko UV-säteily on vaarallista?

Auringon UV-säteilyarvot ovat koholla ja Ruotsissa ilmatieteenlaitos on varoittanut ohentuneesta otsonikerroksesta. **Pitääkö auringonotossa olla jo nyt varovainen, päivystävä meteorologi Henri Nyman Ilmatieteen laitokselta?**

UV-säteilyarvot ovat hieman tavallista toukokuun loppua korkeampia helteisen sään ja osin yläilmakehän otsonin vähäisyyden takia.

Suojautumistarvetta on koko maassa ehkä pohjoisinta Lappia lukuun ottamatta. Suomalaisia tämä koskee erityisesti, sillä vaalea iho on pitkän talven jälkeen herkkää.

Ollaanko jo huippuluvuissa?

Ei nyt sentään. UV-indeksi on etelässä viiden vaiheilla ja Oulun seudulla noin 4,5. Kuudesta ylöspäin säteilyä pidetään kovana. Seitsemään ei ole ylletty Suomessa.

UV-arvot ovat korkeimmillaan juhannuksena ja kuukauden verran sen molemmin puolin. UV-säteilyn määrä riippuu siitä, miten jyrkästi auringonvalo tulee maahan.

Aurinkoisen sään ansiosta UV-säteilyä pääsee runsaasti maan pinnalle, kun suojaavaa paksua pilvipeittoa ei ole.

Miksi otsonia on vähän?

Pohjoisnavan ylle muodostuu talvisin kylmä ilmamassa, joka pysyi viime talvena paikallaan. Siksi Suomessa oli leuto talvi. Otsonia muodostuu auringon valon vaikutuksesta ja napaseudulla otsonin määrä väheni.

VEIKKO NIITTYMAA

Ukraina jännitti vaalitulosta

Etyjin parlamentaarisen yleiskokouksen varapresidentin **Ilkka Kanervan** (kok.) mukaan Ukrainan presidentinvaalit käynnistyivät Kiovassa hyvin.

”Äänestys on mielestäni lähtenyt käyntiin varsin hyvin. Viranomaiset ovat ottaneet tehtävänsä vakavasti ja haluavat vaalien sujuvan kansainvälisten standardien mukaisesti”, Kanerva sanoi sunnuntaina aamupäivällä.

”Äänestyspaikoille ei ole ollut pahoja jonoja siellä missä minä olen käynyt, mutta ihmisiä on kyllä piisannut hyvinkin.”

Kanerva johtaa Ukrainassa Etyj-parlamentaarikkojen vaalitarkkailuoperaatiota.

Äänestystä turvaamaan oli komennettu yli 55 000 poliisia ja 20 000 vapaaehtoista.

MT–STT